

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

20 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Ion Guzun,

Judecători – Anatolie Țurcan și Victor Boico,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de avocatul Dumitru Cazacu în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2019, în cauza penală, în privința lui

Dumitriu Andrei XXX, născut la XXX,
domiciliat în XXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 10.01.2018 pînă la 16.01.2019;

Instanța de apel de la 14.02.2019 pînă la 19.03.2019;

Instanța de recurs de la 27.06.2019 pînă la 20.11.2019.

Asupra recursului declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 16 ianuarie 2019, Dumitriu Andrei Vasile a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii, prevăzute la art. 361 alin. (2) lit. b) a Cod penal și i s-a stabilit o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicată inculpatului Dumitriu Andrei pe un termen de probă de 3 ani, dacă în această perioadă nu va săvârși o nouă infracțiune, îndreptățind prin comportare exemplară încrederea acordată.

În baza alin. (6) art. 90 Cod penal, inculpatul Dumitriu Andrei a fost obligat să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent.

S-a obligat inculpatul Dumitriu Andrei ca în termen de cinci zile de la intrarea sentinței în vigoare să se prezinte la Biroul de Probațiune de la locul de domiciliu pentru a fi luat la evidență în scopul supravegherii executării pedepsei.

S-a aplicat în privința inculpatului Dumitriu Andrei măsura preventivă - obligarea de a nu părăsi țara, menținând-o până la intrarea sentinței în vigoare.

S-a încasat din contul inculpatului Dumitriu Andrei în beneficiului statului suma de 2 100 lei în calitate de cheltuieli de judecată pentru efectuarea constatării tehnico-științifice.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că Dumitriu Andrei în una din zilele lunii aprilie 2016, de comun acord cu alte persoane neidentificate, știind cu certitudine că Andrieș Andrian deține permis de conducere doar de categoria „A” și „B”, iar Andrieș Tatiana nu deține permis de conducere, din interes material, cu scopul falsificării permiselor de conducere, ce reprezintă un document oficial ce acordă dreptul pentru Andrieș Tatiana de a conduce unități de transport, iar lui Andrieș Andrian dreptul de a conduce unități de transport atribuite la categoria „D” și

„E”, a primit în acest sens mijloace bănești în sumă de 1 500 euro și a falsificat permisul de conducere nr. XXX eliberat pe numele lui Andrieș Tatiana, ce conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-2332 din 26.04.2017 a fost confecționat din material polimeric, cu ajutorul tehnicii computerizate cu imprimantă Inkjet, nu la întreprinderea specializată în confecționarea blanchetelor de documente, precum și permisul de conducere pe numele lui Andrieș Andrian, cu suplinirea la categoriile existente a categoriei „D” și „E” pe care Andrieș Andrian nu avea dreptul să le dețină.

3. Fără a contesta vinovăția inculpatului, apel a declarat procurorul, prin care a solicitat, casarea sentinței contestate și pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Dimitriu Andrei, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal să îi fie aplicată pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale.

În motivarea cererii de apel, procurorul a indicat că, corectarea inculpatului este posibilă prin aplicarea unei pedepse mai blânde decât închisoare și anume prin pedeapsa în formă de amendă, ori, dânsul pentru prima dată a săvârșit o infracțiunea mai puțin gravă.

Având în vedere circumstanțele cauzei se constată că corectarea inculpatului este posibilă prin aplicarea unei pedepse mai ușoare din cele alternative.

3.1. Nefiind de acord cu sentința , inculpatul Dimitriu Andrei a declarat apel, prin care a solicitat, casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie achitat de la comiterea infracțiunii pentru care a fost condamnat pe motivul lipsei faptei infracțiunii în acțiunile acestuia.

În motivarea cererii de apel, inculpatul a indicat că instanța nu a ținut cont de toate circumstanțele cauzei și nu a apreciat corespunzător probele.

Astfel, instanța nu a dat apreciere declarațiilor martorului Scutelnic Veaceslav, care a lucrat cu inculpatul și David Alexandru. Acest martor, a declarat că el a avut discuție cu David Alexandru ca acesta din urmă să-l ajute să-și obțină permis de conducere. Acesta din urmă i-a declarat că are un prieten în or. Ungheni pe nume Andrei și care îl poate ajuta pentru suma de 700 euro, înțelegerea nu a fost dusă la capăt întru-cît suma solicitată era mare. De față era și ea la discuția lor. Instanța nu face nici o apreciere declarațiilor acestui martor. La domiciliul lui a fost efectuată percheziție în vederea ridicării căror-va probe ce ar demonstra vinovăția mea însă nu au fost găsite. Nu a fost demonstrat faptul transmiterii și primirii banilor de la David Alexandru. Pe parcursul urmăririi penale, examinării cauzei în instanța de judecată nu au fost audiate persoanele pentru care apăruse necesitatea obținerii permiselor de conducere.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2019, s-au respins ca nefondate, apelul procurorului și apelul inculpatului Dimitriu Andrei, declarate împotriva sentinței Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 16 ianuarie 2019, cu menținerea acesteia.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a tras concluzia că inculpatul a săvârșit anume infracțiunea imputată, stabilindu-i o pedeapsă echitabilă și proporțională.

Astfel, deși inculpatul nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii pentru care a fost condamnat, culpa acestuia se demonstrează prin declarațiile martorilor David

Alexandru (f.d. 126-127); Bulicanu Andrei (f.d. 128); David Mihail (f.d. 135); Scutelnic Veaceslav (f.d. 171).

Instanța de apel analizând și apreciind declarațiile martorilor prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor le apreciază ca fiind utile, veridice, consecvente, pertinente, care coroborează între ele, dar și cu sistemul de acte și documente acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale, care fiind cumulate combat declarațiile inculpatului, or din depozițiile martorilor se atestă că inculpatul le-a comunicat că poate să-i ajute cu obținerea permiselor de conducere, că anterior inculpatul a mai ajutat în acest mod și alte persoane, astfel se reține că inculpatul contra remunerației bănești, având scopul falsificării permiselor de conducere, ce reprezintă un document oficial ce acordă dreptul pentru Andrieș Tatiana de a conduce unități de transport, a falsificat permisul de conducere nr. XXX eliberat pe numele lui Andrieș Tatiana, ce conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1 - R-2332 din 26.04.2017 a fost confecționat din material polimeric, cu ajutorul tehnicii computerizate cu imprimantă Inkjet, nu la întreprinderea specializată în confecționarea blanchetelor de documente, precum și permisul de conducere pe numele lui Andrieș Andrian, cu suplinirea la categoriile existente a categoriei „D” și „E” pe care Andrieș Andrian nu avea dreptul să le dețină.

De asemenea, instanța de apel a stabilit că vinovăția inculpatului Dimitriu Andrei se confirmă și prin următorul sistem de acte și documente acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale cum ar fi, ordonanța și procesul verbal de ridicare a permisului de conducere de categoria „B” pe numele lui Andrieș Tatiana, (f.d. 20-22); concluziile raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1 -R-2322 din 26.04.2017 prin care s-a constatat că permisul de conducere cu nr. XXX eliberat la 21.12.2013 de categoria „B” pe numele lui Andrieș Tatiana a fost confecționat din material polimeric, cu ajutorul tehnicii computerizate cu imprimantă Inkjet, nu la întreprinderea specializată în confecționarea blanchetelor de documente, (f.d. 28-30); informația de la ÎS „REGISTRU” conform căreia Andrieș Andrei deține permis de conducere de categoria „B” și „C”, iar Andrieș Tatiana nu a fost documentată cu permis de conducere, (f.d. 39).

În continuare, instanța de apel analizând și apreciind sistemul de acte și documente acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale a reținut că acțiunile inculpatului Dimitriu Andrei urmează a fi calificate în baza art. 361 alin.(2) lit. b) Cod penal, după semnele confecționarea și vânzarea documentelor oficiale false care acordă drepturi și obligații săvârșite de două sau mai multe persoane.

Mai mult, din materialele cauzei s-a stabilit cu certitudine că acțiunile inculpatului întrunesc elementele infracțiunii pentru care a fost condamnat, această concluzie rezultând din materialul probator administrat și cercetat din care instanța de apel a stabilit că Dimitriu Andrei cu alte persoane nestabilite de organul de urmărire penală au confecționat un permis fals de categoria „B” pe numele Andrieș Tatiana și un permis fals în care a fost adăugată categoria „E” în pe numele lui Andrieș Andrei care au fost comercializate contra sumei de 1 500 Euro.

Referitor la cererea de apel al procurorului, privind solicitarea aplicării în privința inculpatului a unei pedepse sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, instanța de apel a menționat că această cerință este neîntemeiată.

Astfel, la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. art. 7, 61, 75 Cod penal și

anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

La caz, privind gravitatea infracțiunii săvârșite, conform art.16 Cod penal, instanța de apel a menționat că infracțiunea săvârșită, în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave.

De asemenea, circumstanțe care ar agrava răspunderea penală a inculpatului, instanța de judecată nu a stabilit, iar circumstanțe atenuante instanța atribuie săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave.

Totodată, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Dumitriu Andrei, instanța ține cont de personalitatea acestuia, de faptul că la locul de trai acesta se caracterizează satisfăcător, este celibatar, nu este angajat oficial în câmpul muncii, nu are la întreținerea sa copii minori, anterior nu a fost judecat, la evidența medicului psihiatru și narcolog nu se află.

Mai mult, instanța de apel a indicat că Dumitriu Andrei nu și-a recunoscut vina, nu s-a căit sincer de cele comise, nu a restituit banii însușiți de 1 500 euro de la David Alexandru și nu a comunicat circumstanțele și metodele confecționării permiselor false în cauză, ori la perchezitia la domiciliu nu a au fost depistate utilaje adaptate și mijloace necesare falsificării permiselor de conducere (utilaje tehnice, imprimante inkjet, cerneală, blanchete speciale) mijloace care cel mai probabil se află la alte persoane complice la infracțiunea dată.

Astfel inculpatul nu a sesizat gravitatea acțiunilor sale, iar atitudinea lui și comportamentul ultimului în timpul urmăririi penale și judecării cauzei precum și necomunicarea identității complicilor săi („i-am lămurit lui Andrian că voi soluționa problema” f.d. 182 verso) creează premise pentru continuarea activității infracționale în falsificarea și comercializarea actelor oficiale altor persoane, fapte care amplifică considerabil pericolul social al acțiunilor lui Dumitriu Andrei.

Prin urmare, instanța de fond, just a stabilit că corectarea și reeducarea lui Dumitriu Andrei este posibilă prin doar aplicarea față de aceasta a unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani.

Totodată, având în vedere scopul legii penale care stabilește că executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate, dar să restabilească echitatea socială, având în vedere lipsa antecedentelor penale, instanța apreciază că corectarea și reeducarea inculpatului Dumitriu Andrei este posibilă fără izolarea acestuia de societate cu suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea în baza art. 90 Cod penal, pe un termen de 3 ani în care inculpatul se va afla sub supravegherea organului de probațiune.

Prin urmare, instanța de fond, just a stabilit că corectarea și reeducarea lui Dumitriu Andrei este posibilă doar prin aplicarea față de aceasta a unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu stabilirea termenului de probațiune de 3 ani, mai mult, potrivit datelor de anchetă inculpatul nu este angajat oficial, respectiv instanța de apel nu a identificat nici un temei legal de a aplica în privința lui Dumitriu Andrei o pedeapsă mai blândă, cum ar fi cea în formă de amendă.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Dumitru Cazacu în numele inculpatului, făcând trimiterea la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod

de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare în privința inculpatului. Recurentul invocă dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, ori, cauza a fost examinată unilateral. De asemenea, nu s-a dat aprecierea declarațiilor martorului Scutelnic Alexandru. Mai mult, la momentul efectuării percheziției la domiciliul inculpatului nu s-au găsit careva probe ce ar demonstra vinovăția, nu s-a demonstrat momentul transmiterii banelor, nici intenția de a săvârși infracțiunea.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care solicită inadmisibilitatea acestuia, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat, or, în vederea acestei statuări se expun următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul penal constată că titularul a invocat ca temei pentru recurs art.427 alin.(1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și faptei săvârșite și s-a dat o încadrare juridică greșită.

Analizând motivele indicate în textul recursului, Colegiul penal sesizează că, de fapt, recurentul contestă modalitatea de apreciere a probelor de către instanța de apel, considerând că acestea sunt unilaterale și dovedesc cu certitudine că faptele incriminate în actul de învinuire a fost comis de inculpat.

La acest capitol, instanța de recurs subliniază că procedura de apreciere a probelor ține de starea de fapt a cauzei, care a fost deja statuată de către instanța de apel, de competența căreia este stabilirea stării de fapt. Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și s-o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, însă va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărârea judecătorească devenită definitivă. Această concluzie se desprinde din prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, care prin temeiurile enumerate în pct. 1)-16) oferă dreptul de casare numai dacă se constată o eroare de drept. Aprecierea probelor ca temei de recurs nu se specifică în norma vizată, iar dezacordul unei părți în acest sens nu echivalează cu o eroare ce ar constitui temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare.

Cât privește motivul precum că, instanța a admis o eroare gravă de fapt, Colegiul penal în această ordine de idei specifică că, pentru a constitui caz de casare eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică. Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

Dar, verificând probatoriul administrat în cauză, prin prisma argumentelor invocate de recurent, Colegiul le consideră ca nefondate, în sensul că vinovăția inculpatului de săvârșirea infracțiunii incriminate nu se dovedește din probele acumulate și că, la caz, nu a fost comisă nici o gravă eroare de fapt de către instanța de apel la judecarea cauzei, care ar duce la casarea hotărârii atacate și adoptarea unei alte soluții.

Din acest punct de vedere se constată că, de fapt, în cauză nu s-a comis erorile de drept la care face referință recurenta și, deci, nu persistă temeiurile de casare a soluției adoptate, iar pedeapsa aplicată inculpatului este echitabilă faptelor comise.

Totodată, instanța de recurs remarcă, că criticile formulate de către recurent, au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel respectând prevederile art. 414 alin.(3) și 417 alin.(1) pct. 7) și 8) Cod de procedură penală, cărora instanța le-a dat o motivare clară și argumentată expusă în pct. 4.1. al prezentei decizii, soluție, care este susținută și de instanța de recurs și a cărei reluare nu se mai impune.

Mai mult, în lumina jurisprudenței constante a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, reține că regula generală desprinsă din dispozițiile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că la această etapă instanța de recurs verifică erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în baza temeiurilor stipulate expres de norma respectivă, dar nu apreciază sau face o reapreciere a stării de fapt reținute în cauză.

Așadar, verificând procesul-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel și lecturând textul deciziei, rezultă că instanța ierarhic inferioară a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe care a menținut-o, și-a motivat soluția adoptată punând la baza acesteia probele administrate și verificate în cadrul ședinței instanței de apel. Ținând cont de cele menționate, Colegiul penal conchide că, conținutul deciziei corespunde prevederilor legale menționate, fiind oferite răspunsuri la toate motivele invocate în apel.

Prin urmare, Colegiul penal susține că, toate probele prezentate au primit o apreciere justă, iar concluziile făcute de instanța de apel au rezultat din circumstanțele de fapt stabilite în prezenta cauză penală.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanța de apel. În cazul în care acesta și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe.

Astfel, Colegiul penal susține pe deplin concluzia instanței de apel care a menținut hotărârea primei instanțe, precum că, Dumitriu Andrei, a comis infracțiunea prevăzută de art. 361 alin. (2), lit. b) Cod penal.

Referitor la invocarea de către apărătorul inculpatului a prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, Colegiul penal nu se va expune asupra acestui argument, ori, recurentul invocând motivul că, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, a solicitat achitarea inculpatului.

Prin urmare, erorile de drept invocate de recurent, prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului, iar din aceste considerente recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de avocatul Dumitru Cazacu în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2019, în cauza penală, în privința lui **Dumitriu Andrei XXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **19 decembrie 2019**.

Președinte:

Ion Guzun

Judecători:

Anatolie Țurcan

Victor Boico